Dosarul nr. 2a-3557/23
(2-22018574-02-2a-18092023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Brăgaru Alina

D I S P O Z I T I V U L D E C I Z I E I

06 februarie 2024 *****

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Marina Anton și Ion Țurcan
Grefier: Diana Vascan

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de SRL „Merant-Plus” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Merant-Plus” și Lipceanu Igor împotriva A.O. „Media Alternativă” și Babii Stela cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată,

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e :

Respinge apelul declarat de SRL „Merant-Plus”.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Merant-Plus” și Lipceanu Igor împotriva A.O. „Media Alternativă” și Babii Stela cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ion Țurcan

Dosarul nr. 2a-3557/23
(2-22018574-02-2a-18092023)
Prima instanță: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător Brăgaru Alina

D E C I Z I E

06 februarie 2024 *****

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ
al Curţii de Apel Chişinău

În componenţa:
Preşedintele completului, judecător Nelea Budăi
Judecătorii: Marina Anton și Ion Țurcan
Grefier: Diana Vascan

examinând, în ședință publică, cererea de apel declarată de SRL „Merant-Plus” împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Merant-Plus” și Lipceanu Igor împotriva A.O. „Media Alternativă” și Babii Stela cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată,

a c o n s t a t a t:

La 08 februarie 2022, S.R.L. „Merant-Plus” și Lipcean Igor au depus prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Judecătoriei Chișinău, sediul centru, o cerere de chemare în judecată împotriva Babii Stela și AO „Media Alternativă” prin care solicită obligarea Babii Fetescu Stela să dezmintă relatările (informațiile) false și defăimătoare, conform textului dezmințirii menționat mai jos: ***** La fel solicită reclamanții de a încasa din contul Babii (Fetescu) Stela în beneficiul lui Lipceanu Igor și S.R.L.”Merant-Plus” a sumei de 200 000,00 lei cu titlu de prejudiciu moral, încasarea sumei de 6 100 000,00 lei cu titlu de despăgubire pentru cauzarea prejudiciului moral. Obligarea AO ”Media Alternativă” să răspândească textul dezmințirii dnei Stela Babii (Fetescu) la cea mai aproape emisiune ”*****”. De a obliga AO ”Media Alternativă” să elimine emisiunea ”*****” din 28.12.2021 de pe toate platformele (*****etc) și obligarea AO ”Media Alternativă” să prezinte scuzele de rigoare dlui Lipceanu Igor și S.R.L.”Merant-Plus” pentru plasarea mențiunii ”*****” în partea de jos a ecranului pe tot parcursul emisiunii ”*****” din data de 28.12.2021.

În motivarea acțiunii, reclamanții indică că la 28.12.2021, începând cu ora 20:00, pe canalul de televiziune ***** - în continuare ***** a fost difuzată emisiunea „*****”, cu genericul „*****” sau „Cum acționează *****?”. *****.

În cadru emisiunii, au fost invitați domnul Ion Moraru (Directorul Agenției pentru Supraveghere Tehnica) și doamna Stela Babii Fetescu. Ca imagine reprezentativă a emisiunii, TV8 a plasat o fotografie pe care era scris „*****” și sunt desenate cătușe, precum și o clădire părăsită. În cadrul emisiunii, doamna Stela Babii Fetescu (locatar al or. *****) a menționat cu privire la persoana domnului Igor Lipceanu, persoana S.R.L. „MERANT PLUS”, precum și cu privire la lucrările de construcție efectuate de către aceștia următoarele: (de la min. 6:15): (..) ***** (...); (de la min. 8:40): f .) ***** (...); (de la min. 09:03): (...) ***** (...); (de la min. 14:00): (...) s-*****...); (de la min. 14:20): (...) deja este indicata o s***** (...); (de la min. 15:00): (...) Dl *****: Vorbeați despre ***** în momentul în care ați sesizat acest subiect, Fetescu: ***** (...); (de la min. 15:25): (...) e***** (...); (de la min. 16:00): (...)*****(...); (de la min. 16:55): (..) D. ***** de ce *****?, Fetescu: De ce? P***** (...); de la min. 34:15): (...) la cadastru *****(...); (de la min. 34:50): (...) n***** (...); (de la min. 36:00): (...) *****(...); (de la min. 36:30): (...) *****. (...); (de la min. 38:45): (...) da ***** (...); (de la min. 39:00): (...) *****: care este n*****?, Fetescu: pentru că a lucrat c*****(...); (de la min. 49:20): (...)*****(...); (de la min. 50:14): (...) *****); (de la min. 50:45): (...) c*****? (...); (de la min. 53:11): (...) D. *****: aveți nume denumiri probe? *****..).

Reclamanții consideră că declarațiile sus menționate sunt false și care au ca scop lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale ale domnului Lipceanu Igor și S.R.L. „MERANT-PLUS”.

Reclamanții consideră că calea prealabilă prevăzute de lege a fost respectată atît față de Babii Fetescu Stela căreia la 15.01.2022 i-a fost expediată cererea prealabilă și anexele pe numărul de Viber, iar mesajele au fost recepționate de către pîrîtă. Aceeași cerere prealabilă a fost expediată prin intermediul Poștei Moldova la adresa de domiciliu a dnei Stela Babii cu toate anexele, însă plicul s-a returnat cu mențiunea returnat. La fel reclamanții au încercat să-i expedieze pîrîtei cererea prealabilă și anexele prin intermediul executorului judecătoresc, însă dna Babii Fetescu Stela nu a răspuns la sonerie de la ușă și nici la telefon, acest fapt se confirmă prin procesul- verbal nr.129C-1/22 din 15.01.2022.

Referitor la procedura prealabilă față de AO ”Media Alternativă” menționează că la 15.01.2022 reclamanții au expediat cererea prealabilă și anexele la cererea prealabilă prin intermediul poștei electronice redactia@tv8.md. Iar la 24.01.2022 AO ”Media Alternativă” a oferit un răspuns.

Reclamanții consideră că declarațiile făcute la această emisiune sunt false și defăimătoare din următoarele considerente. Prin decizia Consiliului or. ***** nr.

3/35 din 29.04.2009, s-a decis aprobarea listei terenurilor propuse la licitație conform anexei. La licitația din 26.11.2009, conform *****, S.R.L. „MERANT-PLUS” a fost desemnat câștigătorul lotului prin care a fost oferit dreptul de arendă a lotului de pământ cu suprafață de ***** ha pentru: Proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj.

La 04.12.2009, a fost încheiat contractul de arendă funciară a obiectului la licitație cu strigare nr. 54/2009, având ca obiect lotul de teren amplasat în *****, or. ***** pentru proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj - cu suprafață totală de ***** ha, constituit din: lotul I cu suprafață de *****ha număr cadastral *****, și lotul II cu suprafață de ***** ha număr cadastral *****. Termenul de arendă fiind stabilit de*****Tot la licitația din 26.11.2009 conform procesului-verbal nr.12 S.R.L. „MERANT-PLUS” a fost desemnat câștigătorul lotului prin care a fost vândut dreptul de arendă a lotului de pământ cu suprafață de ***** pentru: Proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj.

La 04.12.2009, au fost încheiate contractele de arendă funciară a obiectului la licitație cu strigare nr.55/2009, având ca obiect lotul de teren amplasat în *****, or. ***** pentru proiectarea unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj - cu suprafață totală de ***** ha, număr cadastral *****. Termenul de arendă fiind stabilit de*****În anul 2011, Primăria or. ***** a avizat și coordonat Planul general de amenajare și amplasare pe terenurile prezentat de S.R.L. „MERANT-PLUS”, fiind aplicate ștampilele de rigoare. La 22.12.2009, Primăria or. ***** a eliberat S.R.L. „MERANT-PLUS” certificatul de urbanism nr. *****în baza căruia a permis S.R.L. „MERANT-PLUS” elaborarea documentației de proiect pentru construcția unui complex locativ cu construcția drumurilor și îndeplinirea lucrărilor pentru prevenirea alunecărilor de teren și de drenaj pe terenurile arendate. La 04.05.2011 a fost eliberată autorizația de construcție nr. 25, pentru construcția unui complex locativ.

În conformitate cu Legea cu privire la cadastrul bunurilor imobile, S.R.L. „MERANT-PLUS” a notat în Registrul bunurilor imobile bunurile viitoare în baza documentației de proiect și autorizației de construire. Tot în 2011, S.R.L. „MERANT-PLUS” a început edificarea construcțiilor înregistrate cu titlu de bun viitor. Mai sus au argumentat, precum și au anexat probe care demonstrează faptul că S.R.L. „MERANT-PLUS” și fondatorul său Igor Lipceanu acționează în limitele legii și dețin toate actele necesare efectuării lucrărilor de construcție.

Licitațiile în urma cărora S.R.L. „MERANT-PLUS” a fost desemnat câștigător au fost transparente și democratice, or declarații conform căreia acestea

s-ar fi petrecut ”pe sub masă” sunt absolut false și defăimătoare. Ba mai mult, lipsesc cu desăvârșire probe care ar demonstra contrariul.

Doamna Stela Babii Fetescu a declarat și răspândit, următoarele informații false și defăimătoare prin intermediul emisiunii „*****” în privința S.R.L. „MERANT-PLUS” și domnului Igor Lipceanu: (de la min. 14:00): (...) s-*****...) (de la min. 14:20): (...) d***** (...). Stela Babii Fetescu a insinuat faptul că S.R.L. „MERANT-PLUS”, *****Această afirmație este un fals, care nu corespunde realității, or, lipsesc cu desăvârșire probe care ar demonstra faptul că acțiunile S.R.L. ”MERANT-PLUS” d*****i în privința S.R.L, „MERANT-PLUS”. Respectiv, această afirmație consideră că este un fals și lezează onoarea, demnitatea și reputației profesionale ale domnului Lipceanu Igor și S.R.L ”MERANT-PLUS”.

După cum au menționat și mai sus, S.R.L. „MERANT-PLUS” deține cu drept de arendă funciară nr. cadastral *****, ***** și ***** pe un termen de*****Aceasta are dreptul de a efectua lucrări de construcție pe terenurile arendate, la caz aceasta are dreptul să construiască un complex locativ pe terenurile arendate și să vândă părțile componente ale terenului. În cadrul emisiunii, atât moderatorul emisiunii **********, cât și Stela Babii Fetescu, au utilizat într-un sens ’’peiorativ” cuvântul ’’mafie” și/sau sintagma ”***** referindu-se la S.R.L. ’’MERANT-PLUS” cât și la Igor Lipceanu, în particular. Menționează, că nici S.R.L. ’’MERANT-PLUS”, nici Igor Lipceanu, în particular, nu se îndeletnicește cu activități ilegale, nu sunt parte a unor ***** sau vreunui grup criminal organizat. Totodată, lipsește vreo hotărâre judecătorească care să demonstreze acest fapt, sau cel puțin, vre-o ordonanță a organului de urmărire penală care ar permite trezirea unor dubii rezonabile. În acest context, utilizarea la adresa întreprinderii S.R.L. ’’MERANT-PLUS” cât și la Igor Lipceanu, în particular, a cuvântul ’’mafie” și/sau sintagma ’***** au ca scop lezare onoarei, demnității și reputației profesionale ale domnului Lipceanu Igor și S.R.L. ”MERANT-PLUS”, întrucât acestea catalogări sunt false.

În concluzie, Stela Babii Fetescu nu deține absolut nicio probă care ar demonstra cele declarate de către pîrîți, or, pe de altă parte Lipceanu Igor deține toate probele necesare pentru a demonstra faptul că activitatea acestuia este legală.

Conform contractelor de arendă dintre S.R.L. „MERANT-PLUS” și Primăria or. *****, S.R.L. „MERANT-PLUS” urmă să efectueze lucrări de construcții de proporții mari pe terenurile arendate. La momentul inițierii lucrărilor de construcții, terenurile date în arendă au fost oferite cu scopul efectuării lucrărilor de construcție. Contractele de arendă au fost încheiate pentru o perioadă de 49 de ani, perioadă pentru care S.R.L. „MERANT-PLUS” și-a creat o speranță legitimă că va putea valorifica terenurile arendate și câștiga profit de pe urmă vânzării construcțiilor edificate. Respectiv, Primăria or. ***** urma să consulte S.R.L.

„MERANT-PLUS” cu privire la terenurile pe care aceasta le deține în arendă pentru 49 de ani, înainte de a le modifica destinația. Cu toate acestea, Primăria or. ***** a ignorat aceasta obligație legală.

Oricine dorește să cumpere-un lot de pământ în or. ***** are posibilitatea sa o facă în mod liber și nestingherit. Poate accesa pagina web www.999.md, poate apela la servicii de intermediere imobiliară sau poate utiliza orice alte metode legale pentru identificarea și cumpărarea unui lot de teren. Igor Lipceanu nu impune pe nimeni să vină la el și să cumpere un anumit lot de pământ. În primul rând, pentru că Igor Lipceanu nu are pământuri spre vânzare, în al doilea rând, pentru că nu are puterea de a impune oamenii să cumpere de la el pământ. Acest deține în arendă 3 terenuri pe care construiește în mod legal un complex locativ. Cine dorește, poate contracta serviciile domnului Lipceanu pentru construcția unei case, iar cine nu dorește, poate identifica de sine stătător un alt teren și să construiască cu forțele sale proprii. Or, terenurile or. ***** nu se limitează la terenurile deținute în arendă de către S.R.L. ”Merant-Plus”.

Reclamanta menționează că este un fals lipsit de probe declarațiile conform căreia S.R.L. „MERANT-PLUS” cât și Igor Lipceanu ar jefui pe cineva. S.R.L. „MERANT-PLUS” și Igor Lipceanu activează cu respectarea legii, iar acțiunile întreprinse de către aceștia nu au fost niciodată obiect al vreunui proces penal, nemaivorbind de vreo hotărâre judecătorească penală. Nu există nici o probă care ar demonstra faptul că S.R.L. „MERANT-PLUS” și/sau Igor Lipceanu ar fi lucrat concertat cu Primăria or. *****, or, această declarație este falsă și care are ca scop lezarea onoarei, demnității și reputației profesionale ale domnului Lipceanu Igor și S.R.L. „MERANT-PLUS”.

Prin declarațiile doamnei Stela Babii Fetescu răspândite prin intermediul AO ”Media Alternativă” (canal TV8) în cadru emisiunii „*****”, domnului Igor Lipceanu și afacerii sale S.R.L. „MERANT-PLUS” i s-au adus niște prejudicii morale irecuperabile, prin lezarea demnității și onoarei domnului Igor Lipceanu, care are o reputație bună atât în comunitatea sa, cât și în afara acesteia, precum și reputației sale profesionale în ce privește modul în are acestea își desfășoară afacerile.

Totuși, din motivul declarațiilor false și defăimătoare ale doamnei Stela Babii Fetescu afacerea domnului Igor Lipceanu are de suferit în mod semnificativ, or, acestea afectează în mod direct vânzările și cauzează în continuu pierderi de sute de mii de euro.

Conform datelor preliminare, prejudiciul material cauzat de către Stela Babii Fetescu prin răspândirea informațiilor false și denigratoare în adresa S.R.L. „MERANT-PLUS”, este de aproximativ *****. Acesta se materializează prin venitul ratat al S.R.L. „MERANT-PLUS” generat de refuzul potențialilor cumpărători de a achiziționa spațiile locative oferite spre vânzare de către S.R.L.

„MERANT-PLUS”, din motivul așa numitelor „probleme” existente și în mod fals și defăimător răspândite de către Stela Babii Fetescu prin intermediul emisiunii „*****” (TV8).

Ca imagine reprezentativă a emisiunii, TV8 a plasat o fotografie pe care este scris „*****” și sunt desenate cătușe, precum și o clădire părăsită. Această mențiune și fotografie este una defăimătoare la adresa domnului Igor Lipceanu și întreprinderii sale S.R.L. „MERANT PLUS”, or, aceasta are ca scop crearea unei impresii spectatorilor precum că Igor Lipceanu și întreprinderea sa S.R.L. „MERANT PLUS” ar acționa în mod ilegal. La acest capitol, TV8 a acționa în mod rău-intenționat și avut care rezultat pătarea bunului nume și a reputației profesionale a persoanelor sus menționate.

În drept, reclamantul face trimitere la prevederilor art. 7 alin. (l)-(5), 12, 15 din Legea privind libertatea de exprimare.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Merant-Plus” și Lipceanu Igor împotriva A.O. „Media Alternativă” și Babii Stela cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

La 11 aprilie 2023, Vladislav Mocanu în interesele SRL „Merant-Plus” a depus o cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

În motivarea cererii de apel, apelantul a invocat că la 06.04.2023, Judecătoria Chişinău (sediul Centru), a emis hotărârea nr. 2-2839/22, prin care a hotărât a respinge cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Merant Plus” şi Lipceanu Igor către Stela Babii Fetescu şi AO „Media Alternativă” cu privire la dezminţirea informaţiei defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată, cu care nu este de acord. Totodată, a reiterat argumentele de fapt și de drept expuse în cererea de chemare judecată.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 14 noiembrie 2023, a fost primită în procedură cererea de apel declarată de Mocanu Vladislav în interesele SRL „Merant-Plus”.

La 09 ianuarie 2024, conform Fișei de repartizare repetată a dosarului cauza în ordine de apel a fost repartizată spre examinare judecătorului raportor Nelea Budăi.

În ședința de judecată, Vladislav Mocanu în interesele SRL „Merant-Plus”, în baza procurii anexate la materialele cauzei, a solicitat admiterea cererii de apel, în sensul formulat.

În ședința de judecată, Babii Stela a solicitat respingerea cererii de apel și menținerea hotărîrii instanței de fond.

În ședința de judecată, intimatul Lipceanu Igor, fiind înștiințat legal, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

În ședința de judecată, reprezentantul intimatului A.O. „Media Alternativă”, fiind înștiințat legal, nu s-a prezentat și nu a invocat careva motive.

În conformitate cu prevederile art. 379 alin. (2) din Codul de procedură civilă, neprezentarea în şedinţa de judecată a apelantului sau a intimatului, a reprezentanţilor acestora, precum şi a unui alt participant la proces, citaţi legal despre locul, data şi ora şedinţei, nu împiedică judecarea apelului. Astfel, instanța de apel a dispus de a judeca apelul în lipsa părții neprezente.

Audiind explicațiile participanților prezenți la proces, examinând materialele cauzei, în raport cu argumentele invocate în cererea de apel, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, consideră apelul declarat de SRL „Merant-Plus” neîntemeiat şi care urmează a fi respins, reieşind din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Colegiul civil constată că apelul declarat de SRL „Merant-Plus” a fost declarat în termenul stabilit de lege, în condițiile în care hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) a fost pronunțată la 06 aprilie 2023, iar cererea de apel a fost depusă la 11 aprilie 2023.

În conformitate cu art. 385 lit. a) al Codului de procedură civilă, instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept să respingă apelul şi să menţină hotărârea primei instanţe.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanţele pe care le invocă drept temei al pretenţiilor şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel. Circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea justă a cauzei sînt determinate definitiv de instanţa judecătorească pornind de la pretenţiile şi obiecţiile părţilor şi ale altor participanţi la proces, precum şi de la normele de drept material şi procedural ce urmează a fi aplicate.

Articolul 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, statuează că instanţa judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multe aspectual, completă, nepărtinitoare şi nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul şi interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În temeiul art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluționării pricinii şi admisibilitatea acţiunii.

În conformitate cu prevederile art. 373 alin. (1), (2) și (5) din Codul de procedură civilă, instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă. În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces. Instanţa de apel este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Din conţinutul celor relatate, Colegiul civil reţine că sarcina instanţei de apel derivă din dispoziţiile art. 373 alin. (1), (2) și (5) Codul de procedură civilă, în condiţiile în care instanţa de fond a soluţionat fondul cauzei, cu expunerea argumentelor în vederea admiterii sau respingerii acţiunii în raport cu concluziile reţinute de către aceasta.

Instanţa de apel menționează că art. 6 din Convenţia Europeană a Drepturilor Omului garantează dreptul justiţiabilului la o hotărâre motivată sub aspectul instituirii obligaţiei instanţelor de judecată de a-şi argumenta hotărârile adoptate din perspectiva unei analize ample a circumstanţelor pricinii. Îndatorirea de a motiva coerent şi unitar hotărârea sub aspectul tuturor cererilor, fără a exista contradicţii între motivare şi dispozitiv, constituie o garanţie pentru justiţiabili, în faţa eventualului arbitrariu judecătoresc, fiind singurul mijloc prin care se dă posibilitatea de a putea exercita un eficient control judiciar.

În corespundere cu prevederile art. 5 alin. (1) din Codul de procedură civilă, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţă judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

Potrivit art. 9 alin. (1) al Codului civil, drepturile şi obligaţiile civile apar în temeiul legii, precum şi în baza actelor persoanelor fizice şi juridice care, deşi nu sînt prevăzute de lege, dau naştere la drepturi şi obligaţii civile, pornind de la principiile legislaţiei civile.

În corespundere cu art. 15 alin. (1), (2) al Codului civil, apărarea drepturilor civile încălcate se face pe cale judiciară. Modul de soluţionare a litigiului dintre părţi pînă la adresare în instanţă de judecată poate fi prevăzut prin lege sau contract.

Conform art. 32 al Constituției Republicii Moldova, (1) Oricărui cetăţean îi este garantată libertatea gîndirii, a opiniei, precum şi libertatea exprimării în public prin cuvînt, imagine sau prin alt mijloc posibil. (2) Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Potrivit dispozițiilor art. 1 al Legii nr. 64 din 23.04.2010 cu privire la libertatea de exprimare, prezenta lege are scopul de a garanta exercitarea dreptului

la libera exprimare, precum şi un echilibru între asigurarea dreptului la libera exprimare şi apărarea onoarei, demnităţii, reputaţiei profesionale şi vieţii private şi de familie ale persoanei.

Potrivit art. 2 din Legea privind libertatea de exprimare, menționată mai sus, judecată de valoare constituie opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit.

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare. Acest drept cuprinde libertatea de a căuta, de a primi şi de a comunica fapte şi idei. Potrivit alin. (2) al aceluiași articol, libertatea de exprimare protejează atât conţinutul, cât şi forma informaţiei exprimate, inclusiv a informaţiei care ofensează, şochează sau deranjează. Iar, potrivit alin. (3) al aceluiași articol, exercitarea libertăţii de exprimare poate fi supusă unor restrângeri prevăzute de lege, necesare într-o societate democratică pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranţa publică, pentru a apăra ordinea şi a preveni infracţiunile, pentru a proteja sănătatea şi morala, reputaţia sau drepturile altora, pentru a împiedica divulgarea de informaţii confidenţiale sau pentru a garanta autoritatea şi imparţialitatea puterii judecătoreşti. Potrivit alin. (4), restrângerea libertăţii de exprimare se admite doar pentru protejarea unui interes legitim prevăzut la alin. (3) şi doar în cazul în care restrângerea este proporţională cu situaţia care a determinat-o, respectîndu-se echilibrul just dintre interesul protejat şi libertatea de exprimare, precum şi libertatea publicului de a fi informat.

Art. 4 alin. (1), (2) din Legea nr. 64 din 23.04.2010 stipulează că statul garantează libertatea de exprimare a mass-mediei. Nimeni nu poate interzice sau împiedica mass-media să răspîndească informaţii de interes public decît în condiţiile legii. Mass-media are sarcina de a informa publicul asupra problemelor de interes public şi de a efectua, în conformitate cu responsabilităţile sale, investigaţii jurnalistice în probleme de interes public.

Potrivit art. 6 alin. (1) și (2) al aceleiași Legi, orice persoană are libertatea de a primi informații de interes public prin intermediul mass-mediei. Apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public. În acest context este important de menționat că prin interes public se înțelege interesul societăţii (și nu simpla curiozitate a indivizilor) faţă de evenimentele ce ţin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau faţă de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societăţii sau al unei părţi a ei.

Conform prevederilor art. 7 alin. (1) al Legii cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității şi reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăţilor de valoare fără substrat factologic suficient

sau prin injurie. Potrivit alin. (2), persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informaţia cumulează următoarele condiții: a) este falsă; b) este defăimătoare; c) permite identificarea persoanei vizate de informație. Alin.(3) prevede că persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (2) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Potrivit alin. (4), persoana lezată prin răspândirea unor judecăţi de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiţii: a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient; b) au un caracter defăimător; c) permit identificarea persoanei vizate de informaţie. Alin. (5) prevede că persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (4) poate solicita rectificarea sau dezminţirea informaţiei, sau publicarea unei replici, precum şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat. Conform alin. (6) al aceluiași articol, se consideră injurie exprimarea care cumulează următoarele condiţii: a) exprimarea intenţionată verbală, scrisă sau nonverbală nu corespunde normelor de conduită general acceptate într-o societate democratică; b) permite identificarea persoanei vizate. Iar, potrivit alin. (7), persoana care se consideră lezată în modul stabilit la alin. (6) poate solicita exprimarea scuzelor şi repararea prejudiciului moral şi material cauzat.

Conform art. 26 alin. (1), (2), (3) din Legea cu privire la libertatea de exprimare, orice persoană este în drept să ceară în instanţa de judecată dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare cu privire la fapte. În cazul în care instanţa de judecată va stabili că acţiunea cu privire la răspândirea informaţiei false şi defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanţa va dispune dezminţirea relatărilor false şi defăimătoare, indicând în dispozitivul hotărârii textul dezmințirii. (3) Instanţa de judecată va dispune efectuarea dezminţirii în cel mai potrivit mod pentru restabilirea drepturilor reclamantului. Dacă informaţia falsă şi defăimătoare a fost răspîndită prin intermediul mass-mediei, instanţa va obliga mass-media care a răspîndit această informaţie să publice şi/sau să răspîndească dezminţirea la aceeaşi rubrică, pagină, în acelaşi program, la aceeaşi oră sau în acelaşi ciclu de emisiuni. În cazul în care informaţia falsă şi defăimătoare a fost răspîndită prin alte mijloace decît mass-media, instanţa va stabili aceeaşi modalitate de dezminţire sau, după caz, alta adecvată situaţiei.

Din materialele cauzei s-a stabilit că la 28 decembrie 2021, ora 20:00, a fost difuzată emisiunea ”*****” cu titlul ”*****”(f.d. 41- 42).

De asemenea, Colegiul civil remarcă că apreciind relatările din emisiunea difuzată mai sus că ar conține relatări false cu privire la fapte și judecăți de valoare fără substrat factologic suficient ce vizează personalitatea reclamanților și activitatea profesională a acestora, reclamanții Lipceanu Igor și S.R.L. ,,Merant-

Plus” au expediat la adresa pîrîtei Babii (Fetescu) Stela și AO „Media Alternativă” cererea prealabilă, prin care au solicitat rectificarea/dezmințirea informației din conținutul emisiunii din 28.12.2021 și compensarea prejudiciului moral în mărime de 200 000,00 lei, prejudiciului material în mărime de 400 000,00 Euro și prezentarea scuzelor publice (f.d.27-40), notificare ce a fost recepționată de către Babii (Fetescu) Stela la 15 ianuarie 2022 (f.d.25-26), însă ultima nu a dat curs acesteia.

Colegiul civil mai reține că emisiunea litigioasă din ***** se referă la construcția unor blocuri locative în *****, or. *****, str. ***** de către compania S.R.L.”Merant-Plus” și de către Lipceanu Igor în calitate de administrator la această companie. La emisiunea din ***** difuzată de către ***** au participat jurnalistul ***** Dorin, Ion Moraru care este Directorul Agenției pentru Supraveghere Tehnică și doamna Babii (Fetescu) Stela.

În viziunea reclamanților Lipceanu Igor și S.R.L.”Merant-Plus” pîrîta Babii (Fetescu) Stela a răspândit următoarea informație care o consideră reclamanții defăimătoare:” *****

Astfel, la 08 februarie 2022, S.R.L. „Merant-Plus” și Lipcean Igor au depus o cerere de chemare în judecată împotriva Babii Stela și AO „Media Alternativă” prin care solicită obligarea Babii Fetescu Stela să dezmintă relatările (informațiile) false și defăimătoare, conform textului dezmințirii menționat mai sus.

Prima instanță, fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prin hotărârea din 06 aprilie 2023, a respins cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Merant-Plus” și Lipceanu Igor împotriva A.O. „Media Alternativă” și Babii Stela cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată, ca neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, la 11 aprilie 2023, SRL „Merant-Plus” a depus o cerere de apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond și emiterea unei noi hotărâri prin care acțiunea să fie admisă integral.

Astfel, Colegiul civil constată că prima instanţă, în partea contestată, a determinat corect raportul juridic dedus judecății, circumstanţele importante pentru soluţionarea pricinii au fost stabilite şi elucidate pe deplin, probelor prezentate le-a dat o apreciere completă, obiectivă şi sub toate aspectele, iar hotărârea este legală şi întemeiată, adoptată cu respectarea drepturilor şi intereselor legale a participanţilor la proces.

Colegiul civil consideră că în mod just instanța de fond a reținut că din conținutul emisiunii litigioase nu rezultă că Babii (Fetescu) Stela ar fi declarat asemenea date concrete despre S.R.L. „Merant-Plus” cu enunțarea numerelor

cadastrale unde se află șantierul nominalizat cît și celelalte detalii referitor la legalitatea construcțiilor demarate de S.R.L. „Merant-Plus”.

Corectă este și concluzia instanței cu privire la faptul că sintagmele a căror dezmințire se solicită, constituie judecăți de valoare a intimatei Babei (Fetescu) Stela enunțate într-o emisiune publică moderată de jurnalistul **********.

Or, prin cererea de chemare în judecată S.R.L. „Merant-Plus” a indicat că din conținutul emisiunii ”*****” din 28.12.2021 ora 20:00 difuzată de către *****, rezultă că Babii (Fetescu) Stela îi învinuiește pe reclamanți că au obținut ilegal terenuri pe care construiesc blocuri locative fără acte permisive. Totodată, menționează că pîrîta/intimată a folosit în conținutul aceleiași emisiuni, judecăți de valoare fără substrat factologic suficient, prin utilizarea sintagmelor: „*****, , plătind *****...” Însă, după cum s-a reținut toate aceste expresii nu aparţin doar pârâtei/intimate Babii (Fetescu) Stela, ci utilizate de către jurnalistul ********** cît și de către Ion Moraru, care este Directorul Agenției pentru Supraveghere Tehnică, care la fel a făcut declarații referitor la legalitatea construcțiilor demarate de către S.R.L „Merant-Plus”, însă apelantul nu a înaintat pretenții față de acest participant al emisiunii.

La fel, solicitările de dezmințire a informației înaintate față de Babii (Fetescu) Stela conțin date excesiv de detaliate care nu au constituit subiect de discuție în cadrul emisiunii nominalizate și în general afirmațiile Stelei Babii (Fetescu) au fost confirmate și aprobate de către Moraru Ion, care era Directorul Agenției pentru Supravegherea Tehnică.

Potrivit art. 24 alin. (1) lit. d) din Legea cu privire la libertatea de exprimare nr. 64 din 23 aprilie 2010, reclamantul trebuie să dovedească că judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient, iar alin. (2) lit. b) obligă pîrîtul să dovedească că informaţia constituie o judecată de valoare care se bazează pe un substrat factologic suficient.

În același timp, art. 25 alin. (3) din Legea privind libertatea de exprimare, stabilește prezumția în cauzele cu privire la defăimare și anume orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de judecată de valoare sau relatare cu privire la fapte se interpretează în favoarea acordării statutului de judecată de valoare.

Tot aici, Colegiul civil ține să menționeze că în mod temeinic instanța a respins înscrisurile, ca probe nepertinente, care nu demonstrează lipsa substratului factologic suficient, prezentate de către reclamantul/apelant și anume certificatul de urbanism și autorizația de construcție deoarece se referă la perioada anilor 2009-2011, iar lucrările de construcție la care s-au făcut referire în emisiune ”*****” din 28.12.2021 ține de o perioadă mai curentă cel puțin anii 2020-2021.

Colegiul civil apreciază critic afirmațiile apelantului cu trimitere la raportul de expertiză judiciară nr. 21-26 din 11.01.2023, întocmit de CNEJ, prezentat în

instanța de apel, or, acesta nu este în măsură să răstoarne argumentele menționate cu privire la faptul că sintagmele a căror dezmințire se solicită, constituie judecăți de valoare a intimatei Babei (Fetescu) Stela enunțate într-o emisiune publică moderată de un jurnalist. Or, orice dubiu rezonabil cu privire la acordarea statutului de judecată de valoare sau relatare cu privire la fapte se interpretează în favoarea acordării statutului de judecată de valoare.

Mai mult, raportul de expertiză a fost efectuat în cadrul unei cauze de contencios administrativ aflată încă pe rolul instanței și care încă nu are o finalitate.

În același timp, Colegiul civil ține să reitereze și concluzia instanței de fond ca fiind justă cu privire la faptul că, AO ,,Media Alternativă" nu avea drept scop să prejudicieze onoarea, demnitatea și reputația lui S.R.L."Merant-Plus", ci să ilustreze o problemă despre care publicul avea interesul de a fi informat, or problema construcțiilor neautorizate a fost mediatizată anterior de nenumărate ori, fapt ce trezește curiozitatea societății.

Colegiul civil mai remarcă că în jurisprudenţa CEDO „judecăţile de valoare fără substrat factologic suficient" mai sînt numite „opinii excesive". Judecățile de valoare pot fi prețioase, fără valoare sau negative, întemeiate sau neîntemeiate, convingătoare sau discutabile, progresiste sau reacționare etc. Acestea nu pot fi dezminţite prin hotărîrea judecăţii. Ele pot fi dezbătute prin polemică, adică răspuns (replică, comentariu).

La examinarea unor litigii ce țin de lezarea onoarei, demnităţii şi reputaţiei sale profesionale prin răspândirea judecăților de valoare, instanța urmează să țină cont şi de tonul echilibrat al informației difuzate, limbajul moderat utilizat, de convingerea că informația a fost difuzată cu bună-credință.

Astfel, Colegiul civil consideră că în partea contestată expunerile intimaților nu cumulează cele trei condiţii și, anume: este falsă, este defăimătoare, permite identificarea persoanei vizate de informație, necesare pentru a o obliga de a dezminți informația și a-și cere scuze publice, precum şi repararea prejudiciului moral cauzat prevăzute de art. 7 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, fiind realizate decât judecăţi de valoare. Așadar, la caz nu sunt temeiuri pentru a admite solicitările apelanților privind constatarea ca fiind defăimătoare a informațiilor răspândite menționate *supra*, dezmințirea informației și prezentarea scuzelor publice.

Referitor la pretențiile S.R.L."Merant-Plus" de încasare a prejudiciului moral în mărime de 200000 lei și material în mărime de 6100 00,00 lei cu titlu de venit ratat de la pîrîta Babii (Fetescu) Stela, la fel Colegiul civil consideră că corect au fost respinse, ca neîntemeiate și neprobate, fiind și pretenții subsidiare pretenției de bază privind dezmințirea informației.

În această ordine de idei, în viziunea Colegiului civil, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelant/reclamant, citate *supra*, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speţei, or, cererea de apel reprezintă o transcriere a cererii de chemare în judecată, fără argumentarea netemeiniciei hotărârii instanței de fond.

În așa împrejurări, Colegiul civil reiterează că, concluziile primei instanţe în partea contestată sunt întemeiate şi legale, în concordanță cu prevederile art. 239 CPC, hotărârea urmează a fi menținută cu respingerea cererii de apel, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu prevederile art. 385 lit. a), art. 389 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ,

d e c i d e

Respinge apelul declarat de SRL „Merant-Plus”.

Menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 06 aprilie 2023, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L. „Merant-Plus” și Lipceanu Igor împotriva A.O. „Media Alternativă” și Babii Stela cu privire la dezmințirea informației defăimătoare, încasarea prejudiciului moral şi cheltuielilor de judecată.

Decizia este definitivă, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale, prin intermediul Curţii Supreme de Justiţie.

Președintele ședinței,
Judecătorul: Nelea Budăi

Judecătorii: Marina Anton

Ion Țurcan